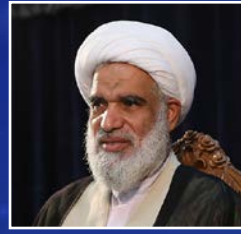

هیأت

سال دوازدهم، شماره ۱۱۳، رمضان ۱۴۳۷
خر داد ۱۳۹۵، قیمت: ۳۰,۰۰۰ ریال

حاج علیرضا بکایی
باید نسلی از مداحان قوی طبق
فرمایشات مقام معظم رهبری
تربیت کنیم

آیت الله کعبی
مجلس خبرگان رهبری
پارلمان نیست و نباید
انتظار کارکرد پارلمانی از
آن داشت

آیت الله نوری همدانی
خشم از استکبار مقدس
است و باید در دل های ما
موج بزند

حجت الاسلام والمسلمین قرآنی
قرآن و نهج البلاغه را رها
کرده ایم و افتاده ایم به
بولتن های سیاسی

حجت الاسلام والمسلمین مومنی
مسئولین هیأت باید اولین
کسانی باشند که زانو بزنند
و از قرآن استفاده کنند

علی اکبر مداحی
راهکارهای تقویت و
افزایش حضور نوجوانان
و جوانان در هیئات

حاج محسن طهری
خودرا به درهم و
دینار نقر و شید

استاد سید مهدی حسینی
باید مردم را شیفته مرام
اهل بیت (علیهم السلام) کنید

هادی شریفی
پیامبر (صلی الله علیه و آله)
از ماشاکی است

رمضان المبارک

با مصاحبه ها و گفتارهایی از:

- محمد کوثری
- حجت الاسلام جعفر واضحی
- مهدی خادم آذریان
- محسن بخت شکوهی
- حسین رضوانی

حجت الاسلام سفیدی امین

هیأتها باید به مردم
بصیرت سیاسی، دینی
و فرهنگی دهند

استاد ولی الله کلامی زنجانی

حماسه در شعر آئینی
آذری همواره حرف
اول را زده است

حجت الاسلام احمد پناهیان

یک مدیر هیأت باید
قدرت تشخیص
استعدادها را دارا باشد

مهدی قره شیخ لو

آمادگی داریم از نظر
محتوا و استناد هیأتها
را پشتیبانی کنیم

هیأت: اگر اجازه بدهید کمی سراغ قدیم ترها برویم تا سیر حرکت شما در مناجات خوانی الگویی باشد برای جوانان. چگونه مناجات خوانی را آموزش دیدید و شروع کردید؟

بسم الله الرحمن الرحيم. ببینید آموزش دعا خوانی دیر بازده است و یا بهتر بگوییم با سیستم آموزش رایج متفاوت است. سازو کارش با مداحی متفاوت است. اگر جوانان بخواهند دعا خوان بشوند بهتر است تا حدی از مداحی فاصله بگیرند تا بتوانند راجع به دعا خوانی فکر کنند و در فضای آن قرار گیرند. بنده وقتی در جلسات دعا شرکت می کردم به این فکر که روزی دعا اجرا کنم نبودم. فقط برای بهره گیری معنوی در مجلس دعا حضور می یافتم. سالیان طولانی در مسجد امین الدوله بزرگوار دعا می خواند و ما بهره می بردیم بنابراین دعاخوان باید اول خودش حس بگیرد تا بتواند آن را به مخاطب منتقل نماید

حاج علیرضا بکایی در گفت و گو با ماهنامه هیأت

هیأت: آقای میرهادی؟

بله. الان در جلسات دعا اگر توفیقاتی باشد از اندوخته هایی است که در آن مجالس داشتم و مورد استفاده قرار می گیرد. اما آن موقع نمی رفتم امشب دعایی گوش بدهم و فردا شب جای دیگری دعا بخوانم. الان برای جلسات دعایی که شبهای ماه مبارک رمضان در مسجد امام حسین (علیه السلام) داریم من باید هر شب ساعاتی مطالعه داشته باشم. زیرا به مدت زمانی که افراد صرف این مجلس نیمه شب می کنند بنده مدیون می شوم، باید مطالعه داشته باشم. این مطالعه با مطالعه برای مداحی متفاوت است و از نوع مطالعاتی است که برای منبر لازم است. سازو کارش متفاوت است، به همین دلیل ما

باید نسلی از مداحان قوی طبق فرمایشات مقام معظم رهبری تربیت کنیم

حاج علیرضا بکایی را برخی با مناجات خوانی، برخی با سخنرانی هایش می شناسند. در زیر گفت و گویی داشته ایم با وی و از مناجات خوانی گرفته تا هیأت داری و مداحی پرسیده ایم. متن کامل این گفت و گو را در ادامه می خوانید:

مناجات خوان کم داریم و خلأ دعاخوانی در جامعه وجود دارد و آقایان مداحان بزرگوار هم اخیراً بدون مقوله وارد دعا خوانی شده اند در حالی که برای دعاخوانی تغییر و آمادگی لازم مورد نیاز است.

هیات: آن موقع که امین الدوله می رفتید حاج ماشالله عابدی و حاج منصور ارضی هم آنجا می آمدند؟

بله آنها هم دوره در جلسه دعای مسجد امین الدوله شرکت می کردند ولی بنده آن زمان توفیق آشنایی نزدیک با ایشان نداشتم.

هیات: چه اتفاقی در مناجات خوانی رخ می دهد که با مداحی تفاوت می کند؟

اتفاقاتی که در دعا می افتد خیلی اساسی و زیر بنایی است، دعا ارتباط انسان را با خدا برقرار می کند. دعاخوان کلمات معصوم (علیه السلام) را به مخاطب منتقل می کند، شعر نیست که تراوشات ذهن شاعر باشد، بلکه کلام و ادبیات امام را منتقل می کند. ارتباط پیدا کردن با خدا از طریق کلام معصوم ارتباط خاص و متفاوتی است؛ گاهی کسی که اصلاً اهل واجبات نیست می آید و جلسه دعا شرکت می کند و با تغییر جدی در مسیر، مقید به مستحبات می شود و یک انسان کاملاً متحول می گردد. این تغییرات در جلساتی که با اصول برگزار شود کاملاً محسوس است. چون در دعا انسان با خداوند در خلوت صحبت می کند. شما در خلوت متوجه می شوید که با خدا چه ارتباطی دارید. انسان اگر وضعیت خودش را بداند در پی جبران خلاءها بر می آید. فرموده اند که در ماه رمضان شیطان در غل و زنجیر است. خدا می گوید حالا بیا وصل شو. و این دعا

چون تاثیرش خیلی عمیق و ماندگار است آداب دارد. اینکه چه وقت دعا بخوانیم؟ چه حاجتی درخواست کنیم؟ عوامل اجابتش چیست؟ موانع اجابت دعا کدام است؟ که الحمدلله در کتب ما موج می زند و این از مواهب خدا به شیعه است زیرا معارفی است که از جانب حضرات معصومین به دست ما رسیده و مذاهب دیگر از آن محرومند. مثلاً دعای ابوحمزه ثمالی اصلاً مهندسی شده است. شما با یک ساختاری با خداوند ارتباط برقرار می کنید برای همین است که تغییرات اساسی در انسان ایجاد می کند. در خلوت که این دعا را می خوانی متوجه خلاهای فکری و رفتاری می شوی. دعا انسان را تنظیم می کند. پس دعا خوان باید خودش اندکی راه را طی کرده باشد تا بتواند کلید این قفل را دست مخاطب بدهد. این مهم با مداحی امکان پذیر نیست و خیلی فاصله دارد. لذا فرهنگ دعا را باید در جوانها تقویت کرد. فرهنگ ارتباط گیری با خدا از طریق دعا و کلام معصوم که خود مصون از خطاست، اگر جوانان با این ادعیه آشنا بشوند داشته هایشان تغییر می کند و مصونیت بیشتری پیدا می کنند. دعا انسان را به همنشینی با خداوند و ائمه معصومین (علیهم السلام) راهنمایی می کند. اگر زندگی خود را بر اساس آموزه های ناب که غالب آن در فرازهای ادعیه ماثوره بیان شده زندگی خود را تنظیم کند مراقبت او بیشتر می شود و در نتیجه نفس اماره در او ضعیف شده و شیطان از او فاصله می گیرد، و این تنها مسیر رسیدن به «قرب» است.

هیات: از چه موقع شروع به دعا و مناجات خوانی کردید؟

برای اولین بار بعد از عملیات فتح المبین که شهدای محل را آورده بودند و من دعای

توسل خواندم. بعد دعای کمیل محل را می خواندم که آن موقع برنامه منظمی بود. سپس برای منطقه اعزام شدیم در یگانی که بودم دعای کمیل و توسل می خواندم. و بعد رفتیم در قرارگاه نجف اشرف آنجا برنامه ریزی شد که یگانهای دیگر هم می رفتیم دعا می خواندیم و بعد از آن قرارگاه خاتم الانبیاء (ص) آمدیم و مرکزی راه اندازی شد و دعاخوان ها و مداح ها برای اعزام به یگانها ساماندهی می شدند و اگر کسی نبود خودمان هم اجرا می کردیم.

هیات: از این جهت پرسیدم که شما بعنوان یک مستمع چقدر طول کشیده تا دعا خوان شوید؟

همانطور که قبلاً اشاره کردم چند سالی توفیق داشتم در مسجد امین الدوله فقط برای استفاده می رفتم و در دوران دفاع مقدس و هم در منطقه هم سعی می کردم مرخصی هایم را جوری تنظیم کنم که حداقل نیمه دوم ماه مبارک رمضان را تهران باشم و در مسجد امین الدوله حضور یابم. تا سال ۶۷ که مرحوم میرهادی از دنیا رفتند و البته سال آخر که با موشک باران همراه بود و دعا برگزار نشد و دوستان دیگری مثل آقای عابدی و آقای ارضی از همان سال برنامه دعا برگزار کردند.

هیات: استاد اخلاق هم در این زمینه داشتید یا اینکه همان مرحوم استاد میرهادی کفایت می کرد؟

سابق قرائت دعا توسط علمای بزرگی اجرا می شد. مثل مرحوم آیت الله شاه آبادی و آقا شیخ محمد حسین زاهد جلسات دعا خوانی داشتند. مرحوم آیت الله دستغیب

دعا می خوانند. که برای خودشان وزنه های علمی بودند و دعایشان متفاوت و اثر گذار بود. ایشان استاد اخلاق دیده بود و استادش هم معلم اخلاق بود و هم دعا می خواند. مرحوم آقای میرهادی برای فراگیری معارف دین نزد آقای زاهد می رفت و در حاشیه او دعاخوانی را نیز فرا گرفته بود، یعنی استاد اخلاق و دین بود. لذا دعا خوان باید استاد دیده باشد که بتواند مخاطب را تغذیه معنوی درستی کند.

هیأت: به نظر شما مداح هم می تواند مناجات خوانی کند؟ چه شرایطی باید داشته باشد؟

نمی توان گفت مداح مناجات خوانی نکند، اما اگر احساس ضرورت کرد که بخواند باید زحمت بکشد تا این مسئولیت سنگین را به دوش خود هموار کند، یعنی باید مقداری درس ادبیات عرب بخواند تا معانی آنچه می خواند، بداند. مطالعه پیرامون دعا داشته باشد، با تاریخ آشنایی پیدا کند شرح حال برخی بزرگان را بخواند، بنابراین اگر زحمت کشید می تواند تاثیر گذار باشد.

هیأت: چگونه جوانان می توانند وارد حوزه مناجات خوانی شوند؟

شرایط و تجربه که تزییقی نیست، پس باید آغازی داشته باشد که مرور زمان آن را پخته کند. منتهی لازم است به چارچوبی مقید باشد. جوان دعاخوان باید مراقباتش بیشتر از دیگران باشد. انجام برخی مستحبات او بیشتر باشد. نسبت به عملکرد روزانه اش حساس تر از سایرین باشد، با ادب تر و کم سخن تر باشد. بیشتر از دیگران تلاش کند تا بتواند اندوخته اش را به مخاطب منتقل کند. این حنجره فقط شعر نمی

کند یا به اصطلاح پرونده خوانی می نماید، یا بشارت و مغفرت چطور خوانده شود، اینها همه علمی است که باید فرا گرفته شود، اگر چه اصل اولیه چیز دیگری است که به آن اشاره شد.

هیأت: آیا شرایط مناجات خوان با مداح متفاوت است؟

مناجات خوانی با توضیحی که داده شد توسط مداحان عزیز امکان پذیرتر است. ولی شرایط اجرا متفاوت است، گرچه شرایط مبنائی مشترک دارند یعنی مداح هم باید این مراعات را بکند او مداح اهل بیت (علیهم السلام) است جایگاه کمی نیست، ابزار نیست. این منصب، لطف خدا به مداح می باشد. اگر ملاحظات اصلی رعایت شود تاثیر گذاری عمیق دارد. مداح نباید ارتباطش را با مخاطب تنها حسی و عاطفی برقرار کند بلکه باید معنویت هم منتقل کند و محتوا هم داشته باشد. این رهنمودهایی که مقام معظم رهبری دارند و متأسفانه به آن توجه کامل نمی شود به همین معناست که شعر قوی و پندیات بخوانید، یعنی موعظه منظوم نه اینکه بدون توجه شروع به روضه خوانی کنی و به دنبال آن مقتل سنگین و مکشوف بخوانی. گاهی یک مداح می تواند جریان سازی سالم و همسو با انقلاب را در مخاطب خود ایجاد کند. مداحی در گذشته به این شکل بود روایتی که درمنبر بیان می شد، مداح شعر آن را می خواند، مرحوم حاج محمد آقای علامه و دیگران این طور بود، مداح امام می خواند و بعد مصیبت را و همه را در بیست دقیقه جمع می کرد. در این نوع اجرای مداحی می تواند هم پند داشته باشد، هم پیام و هم ذکر مصیبت با آداب خاص را به همراه داشته باشد که طبعاً تاثیر گذار خواهد بود. البته الان شاهد هستیم

خواند، بلکه می خواهد ادبیات امام معصوم را منتقل کند و زحمت لازم دارد. اگر جوان در جوانی مراعات امور را بکند و استاد هم ببیند، فراز و فرودها و هیاهوهای جامعه او را با خود همراه نکند، زندگی ساده و سالمی داشته باشد، لقمه حرام و حتی شبهه ناک در زندگی اش وارد نشود و از طرفی تمرین دعا بکند و در جوانی به این جایگاه برسد خیلی با ارزش تر است. یکی از ویژگی های مرحوم آقای میرهادی این بود که شبهای ماه مبارک رمضان ارتباط گیری اش را به حداقل می رساند، پس از ورود به مسجد نماز مخصوص هر شب را بجا می آورد و دعا را می خواند و مسجد را ترک می کرد. یعنی اشتغالات متفرقه اش را به حداقل می رساند و اجازه نمی داد اندوخته هایش از بین برود. پس اشتغالات غیر ضروری باید کم شود.

هیأت: آیا مناجات خوانی احتیاج به کلاس هم دارد؟

مناجات خوانی اعم از دعا خوانی است. مناجات خوانی ممکن است با اشعار عرفانی فارسی هم اجرا شود ولی دعا خوانی فقط قرائت ادعیه و طبق دستور می باشد. برگزاری کلاس برای دعا جواب نمی دهد و چندان موثر نیست اما بالاخره ملزومات خودش را دارد. اینکه قرائت صحیح داشته باشد و درست ترجمه کند؛ در ضمن آموزشهای کلی هم لازم دارد که دعا را به چه شکل بخواند، مناجات چطور، ادعیه کوتاه و زیارات و... هر کدام مثل قرآن چارچوب دارد البته نه به تخصصی بودن قرآن، ولی حد نسبی تجوید و وقف و وصل و دستگاه های موسیقی و الحان را بداند. گاهی دعا با لحن روضه خوانده می شود و حال آنکه با توجه به معانی عبارات باید رعایت شود، آنجایی که با خدا صحبت می کند یا اظهار عجز می

باید ذائقه هیأتی‌ها را تغییر دهیم که هیأتی‌هایمان خودشان دنبال مداح قوی و سخنران قوی بروند و اینکه نسلی فرمایشات مقام معظم رهبری تربیت کنیم.

قوی بشویم و بعد به دنبال جذب جوانان باشیم؛ نه اینکه با اجرای این شور‌ها آنان را متوجه هیأت و معنویات کنیم. نگاهمان را باید نسبت به هیأت عوض کنیم. از علما و سخنرانان قوی استفاده کنیم تا بتوانیم پایه‌های فکری مخاطبین جوان را تقویت کنیم. فضای مجازی و سایت‌ها هم که راه اندازی شده، بیشتر به معرفی هیأت و سبک‌ها می‌پردازد و از آموزش‌های معرفتی و بصیرتی و مورد نیاز خبری نیست، و حال آنکه در آن فضا خیلی اقدامات فرهنگی موثر و نهادین می‌توان انجام داد، نتیجه‌اش این می‌شود که از منبر علمایی که معارف عمیق ارائه می‌دهند استقبال چندانی نمی‌شود و در مقابل ارائه مطالب غلو آمیز در برخی جلسات فراگیر و جایگزین منابع معارفی و مورد نیاز جوانان می‌شود. لازم است خرد گرایی در کنار بیان معارف ناب ولایی در جلسات دینی رایج شود. باید در هیأت ذائقه جوانان را تغییر دهیم تا برای تأمین غذای معنوی خود دنبال مداح و سخنران قوی بروند و در نتیجه اینکه طبق منویات مقام معظم رهبری نسل جوانی، از مداحان قوی از هر جهت با محتوا و مهذب تربیت شوند.

یابیم ولی تغییر محسوسی در خود نمی‌بینیم؟ بلکه این تغییر را باید در اخلاق و رفتار زندگی فردی، اجتماعی، عبادی، خانوادگی، تعامل با دوستان و... شاهد باشیم. خیلی اتفاقات می‌تواند در ماه مبارک رمضان برای ما بیفتد، بویژه در شبها و سحرهای این ماه پر فیض که بلاانقطاع بر همه خلقت فیوضات الهی جاری است باید روزه ظاهر و باطن را داشته باشیم. جوانی که هیا می‌رود باید روزه‌اش با دیگران متفاوت باشد. آیا به این سوال‌ها پاسخ مثبتی داریم؟ جوانان هیأتی ما اهل کتاب و مطالعه‌اند؟ سرانه مطالعه‌شان در روز چه میزان است؟ آیا سیر مطالعاتی دارند؟ آیا خودشان را تحت آموزش یک استاد اخلاق قرار داده‌اند؟ خط کشی که معصومین برای ما ترسیم کرده‌اند در صدا و حنجره خوب نیست بلکه اینها ابزار است. یک جوان معتقد که در هیأت شرکت می‌کند باید آنقدر مجهز به علوم دینی باشد که به تبع آن حتی سخنران آماده و با مطالعه برای سخنرانی در جلسه حضور یابد و خدای ناکرده جرات نکند مطالب سست یا غلو آمیز مطرح کند.

هیأت: چه آسیب‌هایی هیأت را تهدید می‌کند؟

اگرچه آسیب به معنای متداول را نمی‌توان برای هیأت بکار برد. راجع به آن هم زیاد صحبت شده اما متأسفانه نتیجه آنچنانی و کامل در بر نداشته است. همین رهنمودهای مقام معظم رهبری اگر رعایت شود از بسیاری از آسیب‌های احتمالی جلوگیری می‌شود، اما متأسفانه آنگونه که باید مورد توجه قرار نگرفته است. برای جذب و احیای نسل جوان اجازه نداریم به هر شکل ممکن عمل کنیم بلکه آن هم راهکار خاصی دارد. اول ما باید خود

که مداحان عزیزی که با استاد رشد کرده و انجام وظیفه می‌کنند همین‌گونه هستند و برنامه‌های آنها تأثیر گذار است. مداح باید بار محتوایی خود را افزایش دهد و فقط مشغول سبک‌سازی نباشد. حماسه هم باید داشته باشد، از طرح مطالب سست اجتناب کند، چون مخاطب از او می‌شنود و در جای دیگری سست تر عنوان می‌کند. مداح باید در عین حال نشاط معنوی هم به مخاطب خود بدهد. از طرفی با قرآن هم انس داشته باشد و روزانه با تلاوت چند آیه شریفه زندگی خود را نورانی تر کند. در یک جمله مداح باید به اعتبار شانی که از طرف معصومین علیه السلام بدست آورده، برای جامعه بویژه جوانان الگو باشد. مخاطب نه تنها از صدای او بلکه از مراقبت، ادب، اندیشه تا عمل به مستحبات او بهره مند شود.

هیأت: به نظر شما یک هیأت خوب چگونه باید باشد؟

اولا ما هیأت بد نداریم که در مقابل آن خوب را مطرح کنیم. اگر هیأت را با شاخصه‌هایش ببینیم متوجه می‌شویم که هیأت بی اثر، یا بی انگیزه معنا ندارد و اصلا هیأت نیست و باید از او تعبیر دیگری کرد. ثانيا هیأت باید محل معرفت‌افزایی و بصیرت‌افزایی باشد. در هیأت‌ها باید دشمن‌شناسی تقویت بشود و ما خود را برای مصاف با آن در هر عرصه ای آماده کنیم. اگر در هیأت‌ها بنشینیم و ارتقاء معرفتی نداشته باشیم اینگونه مجالس مورد توصیه معصومین (علیهم السلام) نیست. حضور در هیأت به صرف عزاداری کامل نیست، هیأت را باید مثل یک دانشگاه ببینیم و هر بار که وارد آن می‌شویم همچون یک واحد درسی باشد. اگر طبق بیان معصوم عمل کنیم نگاهمان نسبت به مجامع دینی تغییر می‌کند. چرا ما در هیئات حضور می